

IES RAMÓN MENÉNDEZ PIDAL "Zalaeta"

Plan de igualdad

**Aprobado en Claustro (29-01-2020)
Aprobado en Consello Escolar (29-01-2020)**

Índice de contidos:

1.- Introducción	3
2. Contextualización normativa e do centro.....	3
3.-Análise da situación do centro en relación coa igualdade de xénero, coa violencia de xénero e coa LGBTIfobia.....	4
4. Obxectivos coeducativos que se abordan no plan.....	12
5. Medidas concretas de actuación nos seguintes ámbitos.....	13
6. Seguimento e avaliación.....	14

1.- Introducción

A pesar da crecente participación das mulleres en diferentes ámbitos (laboral, político, social, académico, etc.) e de logros e avances conseguidos en materia de igualdade, aínda continuamos sendo testemuñas de feitos e situacións cotiás (violencia contra as mulleres, discriminación laboral, mantemento de roles tradicionais no reparto de tarefas domésticas ....) que amosan que falta moito para conseguir esa aspiración de igualdade real que perseguimos, polo que debe acompañarse de cambios ideolóxicos que fagan posible a súa autonomía con transformacións que permitan novos modelos de relacións de xénero.

A igualdade real e efectiva entre mulleres e homes debe de ser para toda a comunidade educativa do noso centro un principio básico e un dereito fundamental, que debe ser exercido e controlado diariamente, para estes efectos:

- Nomearase unha persoa responsable en materia de igualdade no Consello Escolar.
- Aplicaranse protocolos ou medidas de intervención para abordar condutas contrarias á convivencia por razón de xénero.
- Concretaranse os obxectivos coeducativos en materia de igualdade e de educación afectivo-sexual integral, que serán difundidos aos distintos membros da comunidade educativa a través dos plans do centro, para a súa información e sensibilización.
- Promoverase unha orientación laboral e profesional libre de estereotipo de xénero.
- Realizaranse actividades dirixidas a todo o alumnado co gallo das datas sinaladas no calendario escolar oficial (25 de novembro, 8 de marzo e 17 de maio LGBTI).

2. Contextualización normativa e do centro.

- Lei orgánica 2/2006, do 3 de maio, preámbulo “a educación e o medio de transmitir e de renovar a cultura e o acervo de coñecementos, así como os valores que a sustentan. Un dos principais fins que se persegue e a formación no respecto dos dereitos, das liberdades fundamentais e da igualdade efectiva de oportunidades entre mulleres e homes, así como a valoración crítica das desigualdades, de forma que sirvan para superar os comportamentos sexistas”
- Lei orgánica 2/2006, do 3 de maio artigo 1 “establecese como principio da educación o desenvolvemento, na escola, dos valores que fomenten a

igualdade efectiva entre homes e mulleres, así como a prevención da violencia de xénero”

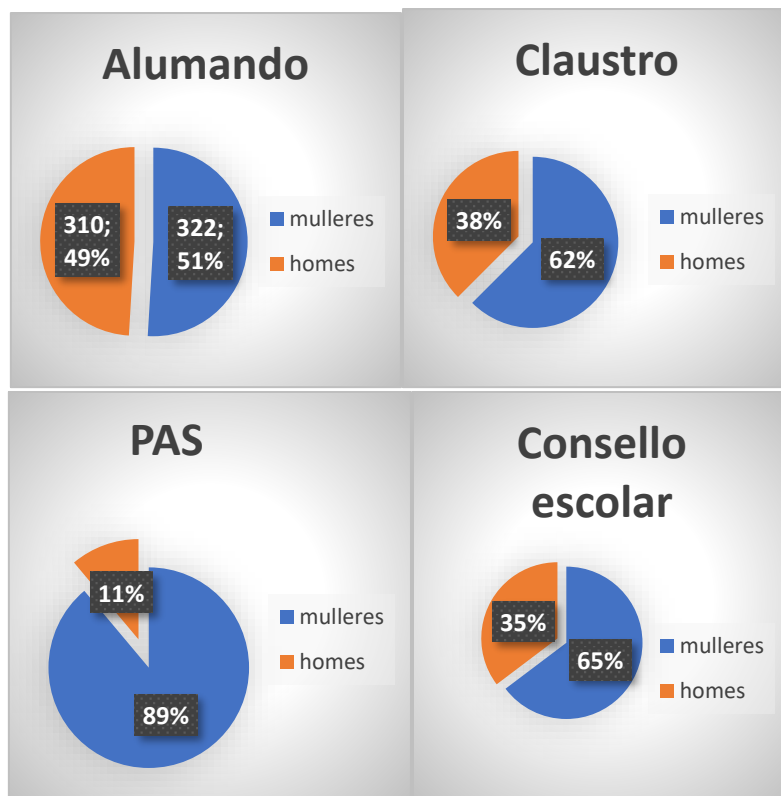
- Lei orgánica 2/2006, do 3 de maio artigo 2 “o sistema educativo se orientarase a consecución de determinados fins, entre outros a educación no respecto dos dereitos e liberdades fundamentais, na igualdade de dereitos e oportunidades entre homes e mulleres.

Decretos de currículo que desenvolven estes principios

- I Plan de actuacións para a Igualdade nos centros educativos de Galicia 2016-2020, para desenvolver o principio de igualdade de oportunidades e a prevención da violencia de xénero proposto, para impulsar o modelo de escola coeducativa, pola Consellería de Educación, Universidade e Formación Profesional xunto coa Secretaría Xeral da Igualdade.
- No PEC do centro consta como un dos documentos o Plan de convivencia onde se traballa na igualdade como un eixe da convivencia.

3.-Análise da situación do centro en relación coa igualdade de xénero, coa violencia de xénero e coa LGBTIfobia.

O total de membros da comunidade educativa que forman o capital humano do IES Ramón Menéndez Pidal ten a seguinte distribución por sexos :

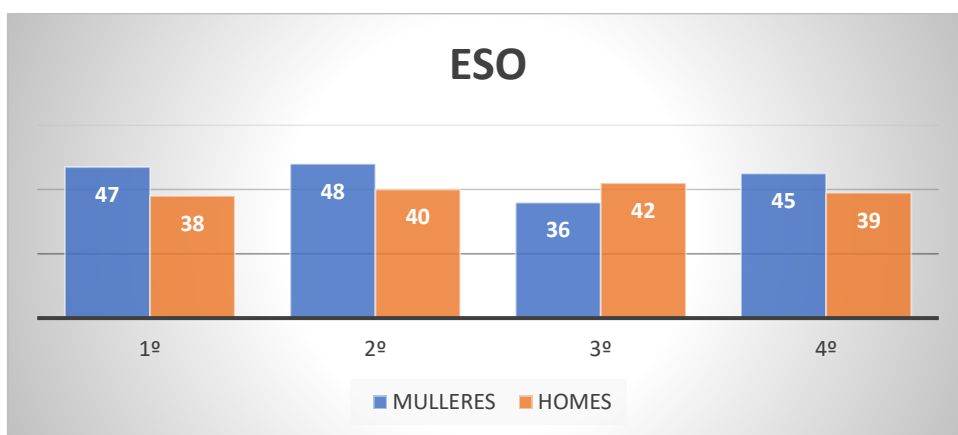

Observamos que a distribución dentro do alumnado é bastante paritaria a nivel global, analizaremos a continuación o seu desglose por ensinanzas.

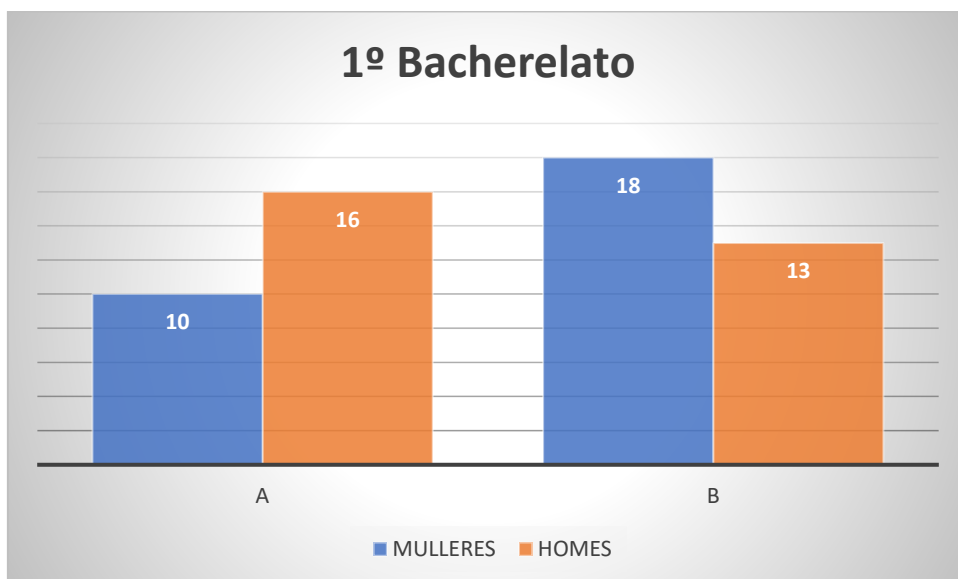
No obstante no relativo á composición do Claustro existe una maioría claramente feminina, tal e como sucede no Consello Escolar e dentro do persoal de administración e servizos.

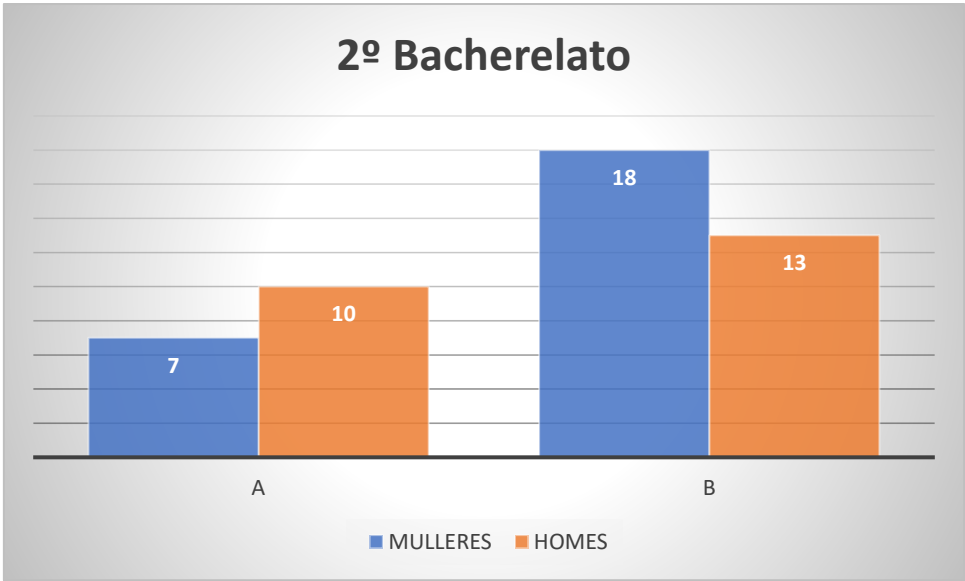
Distribución por ensinanzas.

1.- ESO

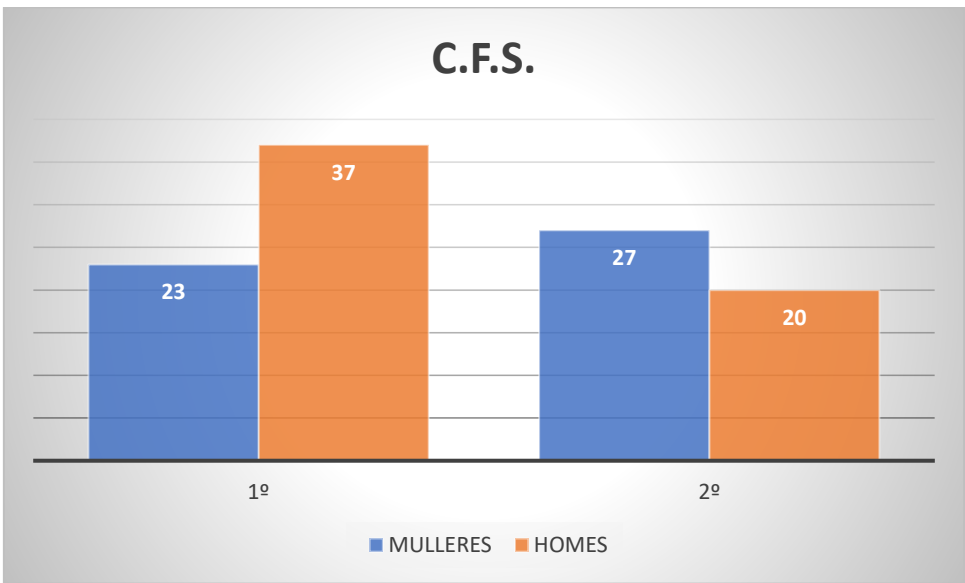
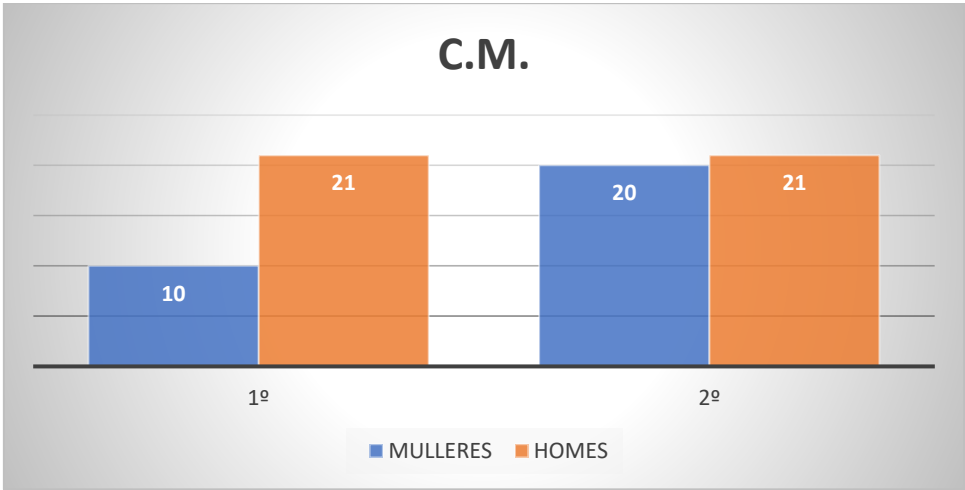

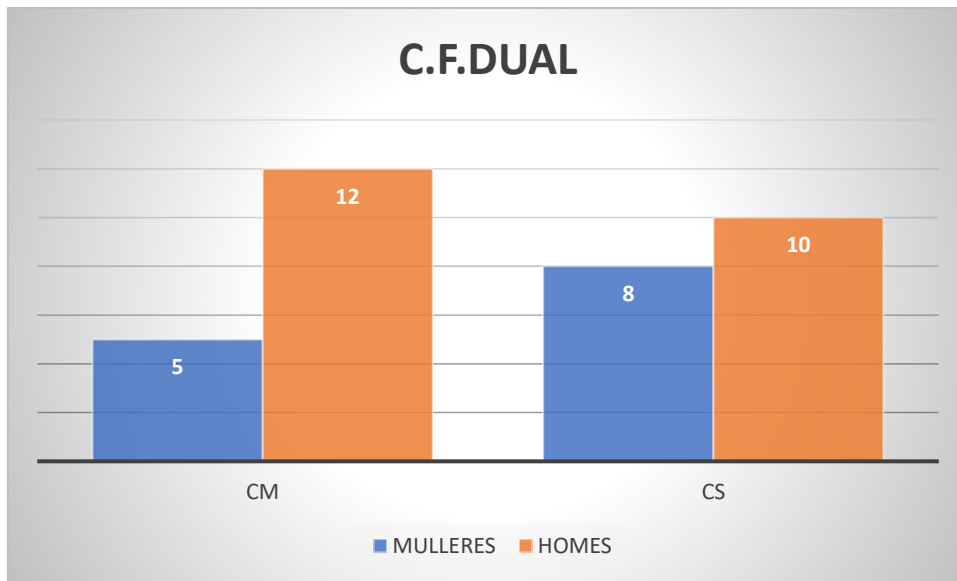
2. BACHARELATO

3.- CC.FF.

Dentro do alumnado atopamos :

- ESO, unha distribución bastante paritaria, aínda que nalgúns cursos existen pequenas variacións.
- BACHARELATO, hai que destacar que aínda que no cómputo global a composición é bastante paritaria, porén, existe unha gran diferenza entre o alumnado de ciencias e o de letras. Nos grupos de ciencias a presenza feminina é máis baixa mentres que nos grupos de humanidades e ciencias sociais é máis alta a porcentaxe de mulleres que de homes.
- CC.FF. Medios, no 1º curso a presenza de mulleres é máis baixa que a de homes; mentres que no 2º curso é paritaria.
- CC.FF. Superiores : en 1º existe máis presenza feminina, é máis baixa, non obstante, nos 2º é máis alta, o cal supón que abandonaron máis rapaces a formación.
- CC.FF. Dual. Estas ensinanzas son novas no centro, tan só existe alumnado de 1º, e observamos que neste caso o número de varóns é máis alto.

Como podemos ver, a distribución dentro das diferentes ensinanzas non é homoxénea, o que nos leva a ter que planificar accións diferentes para cada tipo delas.

O fomento da igualdade, o respecto á diversidade e á orientación sexual, e a condena da violencia machista, trabállase ao longo do curso, tanto en titorías, dentro das propias materias, como en conmemoracións nas que participa todo o centro.

Dentro das actividades que se realizan, á parte daquelas enfocadas á igualdade, hai que destacar as que van dirixidas á inclusión coas que se busca a integración e normalización deste tipo de persoas.

Actividades previstas :

<ul style="list-style-type: none">
• Visita á ONCE
<ul style="list-style-type: none">
• Obradoiro STEAM exposición Normam Parkinson (buscando a participación feminina no mundo científico)
<ul style="list-style-type: none">
• Obradoiro Acércate á Robótica
<ul style="list-style-type: none">
• Participación no programa 11 de febreiro Día da muller na Ciencia e na Tecnoloxía
<ul style="list-style-type: none">
• Obradoiro inclusivo de música e electrónica con Mateo Mena
<ul style="list-style-type: none">
• Visita didáctica aos laboratorios do SAI (Universidade da Coruña)
<ul style="list-style-type: none">
• Travesía en igualdade na Goleta Juan de Lángara
<ul style="list-style-type: none">
• Actividades de educación física : waterpolo, escalada, navegación a vela, saídas en bici, surf..., sempre o grupo funciona buscando que crear un subgrupo que axude aos/ás seus/súas compañeiros/as axudándolles, apoiándoos para eliminar diferenzas entre eles , fomentando respecto, igualdade e integración.
<ul style="list-style-type: none">
• Concerto de alumando do Iscan alumnado de ASPRONAGA e ASPANAES
<ul style="list-style-type: none">
• "Nin máis nin menos, só diferentes" (socialización sobre as diversidades existentes)
<ul style="list-style-type: none">
• Libres de etiquetas (socialización diferenciada)
<ul style="list-style-type: none">
• Prevención, abordaxe e xestión de conflitos
<ul style="list-style-type: none">
• Educación afectivo sexual
<ul style="list-style-type: none">
• Sentidiño na rede": Prevención de adicións dixitais e uso inadecuado das novas tecnoloxías
<ul style="list-style-type: none">
• Somos dous, eu tamén conto (relación de parella)
<ul style="list-style-type: none">
• Presentación S.E.X. Webserie (Paideia e Deputación da Coruña)
<ul style="list-style-type: none">
• Proxecto Medioambiental de mellora dos espazos no centro en colaboración co traballo escolar
<ul style="list-style-type: none">
• Proxecto "Deseño e Son" (Fundación Emalcsa)
<ul style="list-style-type: none">
• Actividades en torno á lectura da novela <i>Los niños de la viruela</i> en colaboración coa Facultade de Educación: charla coa autora, María Solar, ruta pola cidade visitando os lugares emblemáticos desta expedición (2º ESO), reforzando a figura de Isabel Zendal e o seu labor na expedición.

<ul style="list-style-type: none"> • Sensibilización en materia de igualdade de oportunidades e non discriminación no campo laboral
<ul style="list-style-type: none"> • Dende ás actividades extraescolares
<ul style="list-style-type: none"> • Teatro : grupo Noite Bohemia (a través das obras reafirmando os conceptos de igualdade, respecto e colaboración entre os seus integrantes)
<ul style="list-style-type: none"> • Volei feminino: Club de Volei Zalaeta (club que ó longo dos seus anos de existencia é paladín do deporte feminino e segue traballando nesa liña conseguindo chegar ás mozas que o compoñen a metas cada ano máis importantes deportivamente)

Mostras das actividades xa realizadas en cursos anteriores:

Proxecto xénero e consumo:

Alumnado de 1º de Ciclo medio de Actividades Comerciais traballou o curso 2018/2019 nun proxecto de investigación sobre os estereotipos de xénero que nos venden as propias empresas comerciais.

<https://www.youtube.com/watch?feature=share&v=lnppOmROGNs&app=desktop>

- Inclusión en tres dimensións

Alumnos do instituto Zalaeta e de Aspronaga colaboran nun proxecto de elaboración de pezas con base na impresión en 3D para facilitar o día a día de persoas invidentes.

- Alumnado de Zalaeta, Aspronaga e Aspanaes, todas estas persoas unidas nun concerto

- HORTO EN PRIMAVERA

- [CONFERENCIA DE VIVIANA PEÑA FREIRE, INVESTIGADORA NO DEPARTAMENTO DE BOTÁNICA DA UDC](#)

- [SEMANA DA NENA E A MULHER NA CIENCIA CHARLAS IES MENÉNDEZ PIDAL - CLUB DE CIENCIA](#)

<https://www.edu.xunta.gal/centros/iesmenendezpidal/node?page=15>

- OBRADORIO DE ROBÓTICA

4. Obxectivos coeducativos que se abordan no plan

4.1 Promoción da igualdade de oportunidades entre mulleres e homes.

Liñas de actuación

- Establecer procesos de reflexión no centro encamiñados a desvelar as desigualdades existentes entre homes e mulleres.
- Revisar a realidade do centro dende unha perspectiva de coeducación.
- Analizar co alumnado como se constrúe a identidade de xénero, cuestionando os valores limitadores dos modelos de xénero tradicionais e as consecuencias da súa asunción.
- Sensibilizar as familias sobre o papel que xogan na socialización dos seus fillos e fillas e sobre a problemática en torno á igualdade de oportunidades entre homes e mulleres.
- Favorecer as relacións de cooperación entre iguais, fomentando a confianza e a empatía e, evitando exclusións, competitividade ou rivalidade.
- Impulsar o uso dos espazos de forma igualitaria e diversa sen estereotipos asociados.
- Fomentar o uso de linguaxe non sexista.
- Facer visible e recoñecer a contribución das mulleres nos diferentes campos da cultura, a política, a sociedade e a ciencia.

4.2 Prevención, detección e intervención en casos de violencia de xénero.

• Liñas de actuación

- Promover actuacións encamiñadas á sensibilización, visibilización e prevención da violencia de xénero.
- Visibilizar e corrixir os casos de discriminación de xénero, condutas sexistas e inxustizas.
- Promover a detección precoz e a intervención ante posibles casos de violencia de xénero que se podan dar no centro.

4.3 Promoción do respecto pola diversidade afectivo-sexual.

• Liñas de actuación

- Establecer prácticas educativas correctoras de estereotipos.
- Formar na autoestima e autonomía persoal o alumnado de maneira que permita relacións de xénero respectuosas.
- Propoñer recursos que permitan ao alumnado crenzas alternativas ás tradicionais.
- Promover a detección precoz e a intervención ante posibles casos de falta de respecto á diversidade afectivo-sexual.

4.4 Prevención, detección e intervención en casos de LGBTIfobia.

Liñas de actuación

- Formar na autoestima e autonomía persoal o alumnado de maneira que permita relacións de xénero respectuosas.
- Promover a detección precoz e a intervención ante posibles casos de falta de respecto, intolerancia ou agresión por LGBTIfobia.

5. Medidas concretas de actuación nos seguintes ámbitos

5.1 Organización do centro.

- Dar a coñecer o Plan de Igualdade a toda a comunidade educativa a través do taboleiro de anuncios e da páxina web.
- Revisar os documento do centro, por se puidese existir linguaxe sexista ou escasa consideración no tratamento da diversidade.
- Potenciar o uso de linguaxe inclusiva, non só a nivel escrito, senón tamén a nivel oral.
- Nomear unha persoa responsable do Plan de Igualdade dentro co Consello Escolar.
- Organizar actividades dirixidas a todo o alumnado co gallo das datas sinaladas no calendario escolar oficial (25 de novembro, 8 de marzo e 17 de maio LGBTI).
- Buscar a equidade na representación dos órganos de intervención e decisión (Consello escolar, Xunta de delegadas e delegados)
- En relación coa convivencia potenciar a intervención da Xefatura de estudos, titoras e titores e da persoa responsable do Plan de Igualdade na resolución de conflitos, sobre todo, cando na falta cometida poida entrar en xogo a desigualdade entre sexos.

5.2 Eliminación dos estereotipos de xénero na transmisión dos valores e dos saberes.

- Analizar co alumnado como se constrúe a identidade de xénero, cuestionando os valores limitadores dos modelos de xénero tradicionais e as consecuencias da súa asunción.
- Revisar as programacións e o material escolar dende unha perspectiva de xénero e respecto á diversidade, na que se eliminen reticencias que aínda poidan quedar para comprender que educar en igualdade de xénero é igual de importante que educar en calquera materia.
- Sensibilizar as familias sobre o papel que xogan na socialización dos seus fillos e fillas e sobre a problemática en torno á igualdade de oportunidades entre homes e mulleres.
- Procurar que os grupos de traballo estean integrados pola mesma porcentaxe de homes que de mulleres.

5.3 Xestión dos espazos, dos recursos e as oportunidades de realización vocacional de xeito inclusivo.

- Crear un espazo coeducativo na biblioteca e fomentar a lectura de libros coeducativos.
- Impulsar o uso dos espazos de forma igualitaria e diversa sen estereotipos asociados.
- Crear un espazo coeducativo na biblioteca e fomentar a lectura de libros do colectivo LGBTI.
- Fomentar a participación do alumnado de ambos sexos nas actividades extraescolares.
- Lugar específico de coeducación no taboleiro de anuncios: publicando novas, concursos, informacións, estatísticas sobre violencia de xénero, creacións do alumnado en materia de diversidade afectivo-sexual, etc..., para a consulta de toda a comunidade educativa.
- Crear un banco de recursos dixitais.
- Enlaces a páxinas ou blogs con contidos de inclusión igualdade e diversidade, exemplo:(<https://drive.google.com/drive/folders/1GcXV7qaaSzHWAAUVvG9Ip6EEORxuzLud?usp=sharing>)
- Crear unha partida no orzamento do centro destinada a fomentar a coeducación, a igualdade e a prevención da violencia de xénero (adquisición de material, actividades, charlas informativas,...)

5.4 Inclusión dos valores co educativos na xestión da convivencia escolar.

- Fomentar a empatía e a asertividade na vida do centro.
- Realzar a importancia do bo uso das redes sociais en materia de igualdade e respecto á identidade afectivo-sexual.
- Charlas informativas a cargo do C.I.M. ou de colectivos LGTBI.
- Preparar o alumnado non só para o mundo laboral, senón tamén para a súa inserción na sociedade, nas relacións persoais e familiares formando persoas con proxectos vitais libres de prexuízos e estereotipos sexistas ou de xénero.
- Promover a prevención ante a discriminación por razón de sexo, xénero ou orientación sexual dende o ámbito da orientación educativa e vocacional.
- Previr o acoso sexual, por razón de sexo, orientación sexual e identidade de xénero do alumnado, tanto no centro, na realización da fase de prácticas na empresa como parte da prevención de riscos laborais.

6. Seguimento e avaliación.

Ao final do curso valorarase:

- grao de consecución dos obxectivos propostos para ese curso;
- resumo das actuacións realizadas;
- dificultades atopadas;
- propostas de mellora.